

PROBLÉMOVÉ DĚTI

*Michaela Veselá
Společně k bezpečí*

Společně k bezpečí je sdružení občanů, které se zaměřuje na ochranu komunit před všemi projevy protiprávního jednání a sociálně patologických jevů.

KONTAKTNÍ ÚDAJE

Společně k bezpečí; sídlo: Staré Sedlo 92, Orlík nad Vltavou, 398 07

Region: Jihočeský kraj, severní Písecko

Webové stránky: www.spolecnekbezpeci.cz

LEKTORSKÁ ČINNOST – zprostředkování, domluva, kalendář, možnosti – pro školy, školská zařízení, obce, policii a další subjekty:
pospisilova@spolecnekbezpeci.cz, tel.: 774 709 773 (T-mobile)
KATALOG je na webových stránkách v sekci PRO ŠKOLY – PRO OBCE atd.

Přímo do ŠKOL, ŠKOLSKÝCH ZAŘÍZENÍ atd, jezdíme po celé ČR, ale je třeba si domluvit termín dostatečně dopředu. Viz. výše.

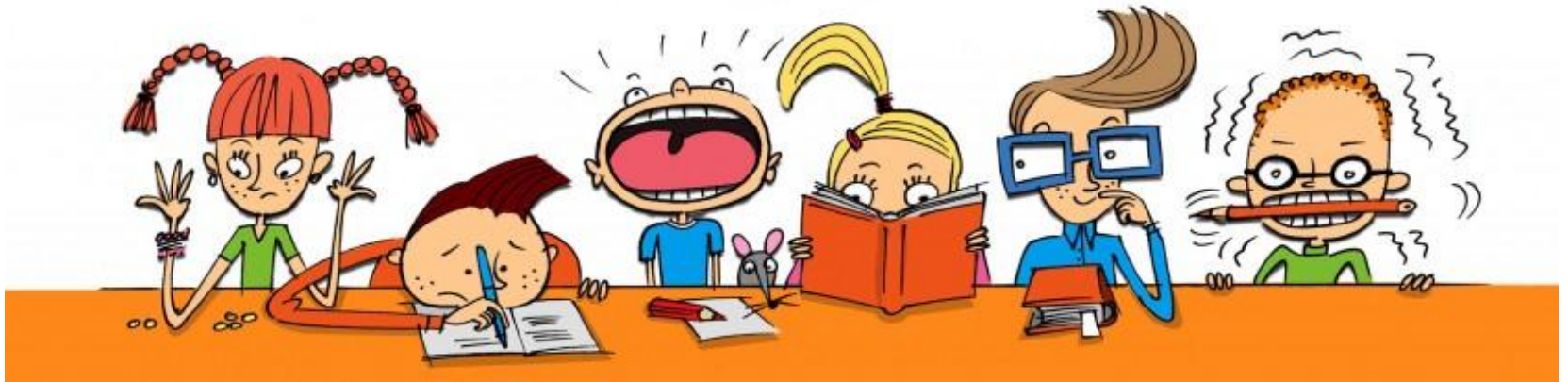
PORADENSTVÍ – přes mail : poradna@spolecnekbezpeci.cz;

vesela@spolecnekbezpeci.cz

Jestliže to strašlivě hoří a musím to nutně vyřídit já (Veselá) :

vesmich@post.cz

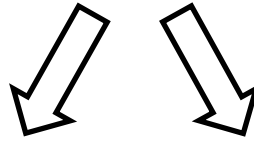
Tel.: (v nouzi nejvyšší) : 604 554 231(T-mobile)

Problémové dítě dělá

NĚČEHO MOC

NĚČEHO MÁLO

NEPROSPÍVAJÍCÍ

- nepodávají požadovaný výkon

Je/není schopno dosahovat požadovaného výsledku
SPUCH – pozornost neovlivní vůlí.

PROBLEMATICKÉ CHOVÁNÍ

Nápadné projevy, narušují vyučování

Agresivita

Spotřebuje většinu U pozornosti – U dumá, ČÍM to? – nemá čas ani

Prostor ani nástroje pro analýzu

ADHD, tělesné a psychické zvláštnosti

PROBLEMATICKÉ PROŽÍVÁNÍ

Nápadně bázlivé, úzkostlivé, přecitlivělé.

Problémy v rodině, onemocnění, specifické vývojové poruchy učení, kdy dítě často trpí problémy vyplývajícími z prožívání rozporu mezi svými dobrými rozumovými schopnostmi a možností dosahovat dobré výkony v některých (všech) předmětech.

NEOVLIVNÍM

ROZLIČNÁ PROČ

OVLIVNÍM

PENÍZE A SOCIÁLNO

- Starosti o živobytí
- Nevýchova – R se bojí svých dětí (nezakazují, nepřikazují)
- dítě partner R (jako dospělý)
- školou prosazované hodnoty nejsou univerzální

DOSPÍVÁNÍ

- Psychické a fyzické změny
- potřeba být závislý x potřeba oddělit se od rodiny, provázená popřením hodnot, které vyznávají rodiče.

*Když něco nemohu změnit, nepřísluší mi se tím trápit.
Monitoruji to, analyzuji a počítám s tím.
Neproblematizuji to a věčně to nerozebírám.*

NEOVLIVNÍM

ROZLIČNÁ PROČ

OVLIVNÍM

NEUSPOKOJIVÝ ŠKOLNÍ ŽIVOT

- Přemíra regulací
- učitelé je neberou vážně, musí strpět vzdělávání, které je jim vnucováno
- trpí selekcí, která je z jejich pohledu neúspěšná

Školní docházka skrývá pro některé žáky nebezpečí a překážky v podobě špatných známek a neúspěchů. Přitom někteří žáci – a také mnoho rodičů – jsou známkami přímo posedlí, obávají se případného neúspěchu a příliš brzy se trápí výběrem další studijní dráhy.

Žákům je mnohdy také, alespoň z jejich pohledu, upíráno právo vyjádřit se, jediný tolerovaný slovní projev bývá někdy ten, ke kterému je žák učitelem přímo vyzván.

Někteří žáci mají také pocit, že o ně učitelé nejeví zájem, pohrdají jimi a ponižují je.

Někteří žáci, kteří zažívají školní neúspěch, prožívají pocity ponížení, studu a úzkosti, které mohou způsobit i trvalé psychologické následky - syndrom školního neúspěchu.

PORUCHY POZORNOSTI

1. Narušená schopnost soustředit se

2. Hyperaktivita

3. Impulzivita

- zajímá ho vše, kromě toho, co má dělat
- vůbec neposlouchá, co se mu říká
- denní snění
- pokud není pod dohledem, nepracuje
- snadno se rozptýlí, špatně se soustředí, nedokončuje zadané úkoly,
- je neposlušný

- stále v pohybu, místo chůze běhá
- stále si s něčím hraje, něco si žmoulá
- odbíhá i od jídla –na WC
- hlučnost, snadná rozčílitelnost, dělání zbytečných, bezúčelných věcí, činností; trvalé mluvení

VYTRVALOST – TRPĚLIVOST - DŮSLEDNOST

PORUCHY POZORNOSTI

1. **Narušená schopnost soustředit se**
2. **Hyperaktivita**
3. **Impulzivita**

-dřív koná, než myslí = mezi myšlenkou a její realizací není téměř žádný časový úsek
-je unáhlený, skáče do řeči
-nemá zábrany, vyrušuje, pořvává
-reaguje zkratovitě podle prvního dojmu
-jak vidí tlačítko – mačká ho

Porucha pozornosti (ne impulzivita, ne hyperaktivita) 25-35%

Hyperaktivita a impulzivita (ale ne pozornost = umí se soustředit) 10-20%

Směšený 50%

VYTRVALOST – TRPĚLIVOST - DŮSLEDNOST

PORUCHY POZORNOSTI

Ve škole:

Odmítá sedět v lavici (někde se válí)

Nemluví s U

Někam se zašije (často na WC)

Po napomenutí si nepamatuje, že byl napomenutý (1x nestačí)

Mluví při hodině (nepamatuje si, co má dělat=ptá se

Nezvládá pracovní tempo = NIKDO HO NEPOCHVÁLÍ

Jestliže se nic nedělá a nechá se to *sobě napospas*, všechno se jen zhoršuje až do podoby, kdy je již nemožné dítě zvládat v běžném školním provozu
= ZAČNE MÍT POROUCHANÉ CHOVÁNÍ

Dítě s ADD je klidné, nenásilné – jen tam tak tiše sedí a nezlobí a nevykonává vůbec svou práci, je klidné, uzavřené, zamyšlené – může být přehlíženo, stejně jako problém, který se za jeho chováním skrývá
= projeví se u něj **deprese**

PORUCHY POZORNOSTI

BIOLOGICKY – NEUROLOGICKY podmíněná porucha
poruchy vznikají vždy v raném stadiu vývoje, obvykle v prvních pěti letech
života

Diagnostická kritéria

- Diagnostický a statistický manuál duševních poruch (Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders, 4th edition **DSM-IV**); vydala Americká psychiatrická asociace
- Mezinárodní klasifikace nemocí, 10.revize (**MKN – 10, 1994**) – užívá se v ČR
 - **F90 HYPERKINETICKÉ PORUCHY**(MKN-10) – ADHD (DSM –IV)

- tyto rysy jsou **trvalé** a objevují se za **všech okolností**
- specifická etiologie (příčina) není známá

DRAMATIČNOST

PŘECITLIVĚLOST

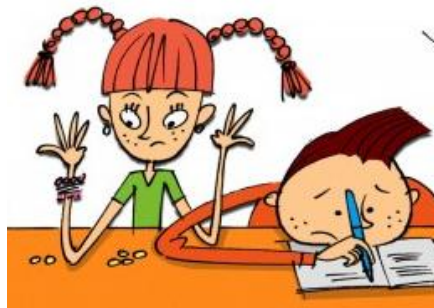
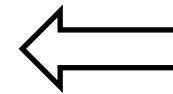
VYTRVALOST

VŠÍMAVOST

NEPŘIZPŮSOBIVOST

VŠECHNY PD

DRAMATIČNOST

Jsou hlučné, chovají se dramaticky, místo pláče vřiskají. Mají velmi hlasitý projev při hře, při práci i při běžných každodenních činnostech. Ale problémové mohou být i naopak děti nápadně tiché, soustředěné, pozorné – jejich emocionalita je zaměřena spíše dovnitř než ven, každou situaci důkladně zhodnotí a pro každý svůj krok si vytvoří strategii. Ať je emocionálnost těchto dětí zaměřena ven nebo dovnitř, vždy jsou jejich reakce silné, neexistuje pro ně střední cesta. Dokážou okamžitě změnit náladu, jejich záchvaty vzteku jsou nekontrolovatelné a dlouhé.

PŘECITLIVĚLOST

Problémové děti jsou vysoce citlivé. Pohotově reagují na nejnepatrnější zvuky, pachy, vizuální a hmatové vjemy nebo změny nálad.

Uprostřed davu jsou zahlcené obrovským přívalem podnětů, které nedokážou „odfiltrovat“, eliminovat.

VYTRVALOST

Pokud je nějaká myšlenka nebo činnost zaujme, problémové děti se do ní doslova „zakousnou“. Upnou se na ni, směřují ke svému cíli a nechtějí se od ní odtrhnout. Odpoutat jejich pozornost je velmi těžké. Rády diskutují a nebojí se prosazovat vlastní názor.

VŠÍMAVOST

Tyto děti jsou často obviňovány, že neposlouchají. Všimnou si úplně všeho, cestou „odněkud někam“ je něco zaujme a do cíle nedojdou, zapomenou co měly udělat, kam šly.

NEPŘIZPŮSOBIVOST

Problémové děti nesnášejí změnu. Nemají rády překvapení a nedokážou snadno přecházet od jedné činnosti nebo myšlenky ke druhé. Přizpůsobit se jakékoliv změně je pro ně těžké: přestat si hrát a jít obědvat, měnit šatník v různých ročních obdobích, spát u babičky místo doma, nastoupit a vystoupit z auta. Všechny tyto činnosti mohou u špatně přizpůsobivých problémových dětí vyvolat konflikt.

PP ve škole

CHYBY Z NEPOZORNOSTI

- přehlédne cosi v zadání úlohy
- diktát – háčky, čárky
- matematika – zapomene napsat jedno číslo, přehlédne ho

HODNOCENÍ – učte je chyby si po sobě kontrolovat – jakmile pouze známkujete chyby = snižujete známku, považují to za nespravedlivé a rozčilují se

DOMÁCÍ ÚKOLY – vůbec nedávat! Je to utrpení pro rodiče, pro ně i pro vás. Nesnášejí stereotypní činnosti bez patrného významu – doma se MUSÍ MÍT RÁDI

VYTRVALOST – TRPĚLIVOST - DŮSLEDNOST

VZTAHY S OSTATNÍMI DĚTMI

Ostatním bere hračky, ruší hru – po něčem sáhne a už si to nenechá vzít, nechce se toho vzdát.

Strčí do někoho – sice v tom není úmysl, ale ve výsledku je to stejné = učit ho *OMLUVIT SE*

CO NA SRDCI, TO NA JAZYKU – něco vyhrknou bez ohledu na to, jestli to někoho zraní nebo ne

POZORNOST – sežerou všechnu pozornost, která je k dispozici, vytlačují ostatní z konverzace – skáčou do řeči = ostatní je **NECHTĚJÍ MEZI SEBE**, odmítají je

KOLEKTIVNÍ HRY

SKUPINOVÁ PRÁCE

NESPOLEHLIVOST

Ostatní s nimi nechtějí být ve skupině – nedá se na ně spolehnout, neumí pracovat v týmu a obvykle jim to vydrží CELÝ ŽIVOT (často střídají zaměstnání, často je z něj vyhodí – nespolehliví, nedotahují věci do konce, neumějí si udělat pořádnou přípravu a neustále improvizují, neukázní se)

NAVAZOVÁNÍ A UKONČOVÁNÍ VZTAHŮ – ukvapenost JEEEH HNED HO MILUJE...první dojem, potíže s vytrvalostí, se snášením stereotypu, když Opadne efekt novosti.
Ve vztazích se nudí = vydávají se hledat nový zážitek
Menší schopnost empatie

RISKANTNÍ CHOVÁNÍ

PO HLAVĚ do všeho = kolo, lyže, drogy, sex, silnice – auto = jsou to viníci celé řady dopravních nehod

PENÍZE – neschopnost plánovat, potíže s hospodařením – co se jim zrovna líbí, co jim chutná, to chtějí, věci je rychle omrzí a hledají nové

NEPOUČITELNOST – nová myšlenka není porovnána s předchozí zkušeností = v paměti ji má, ale neumí ji použít. PAK si vzpomene a v panice se snaží to NĚJAK napravit – zalepit, zaretušovat...zalhat..následky zakryje něčím dalším a zpravidla horším

Ťuká do skleničky – konečně jí rozbije – dojde mu to – bojí se – schová střepy do polštáře..do boty...

Ve škole

Vztahy s učitelkami/učiteli

- Někdy má dítě problémy s ostatními dětmi a svádí to na U – hledá na ní chyby (učitelka si na mně zasedla)
- Projevuje se to zejména ve velké třídě, kde dítě nemá dostatek pozornosti a U se mu nemůže věnovat
- U je z dítěte sama také nešťastná a začne dítě nesnášet, nadávat mu a cítit se ublíženě
- Učitelský styl se odráží v chování dětí – je-li razantní, i děti se tak projevují, je-li zásadový a laskavý, projevují se také tak
- Děti si mohou stěžovat na U také proto, že mají strach, že odejdete, stěžují si i na ty U, které mají rádi
- Vhodné jsou společné schůzky

Ve škole

Velikost třídy

- Zůstává-li dítě ve velké třídě, bude třeba ji rozdělit při práci na menší celky – skupiny
- Jiným způsobem se těžko dostane pozornosti všem
- Když se U nevěnuje dostatečně dítěti s poruchou, ono si ji vynutí, když se věnuje jenom jemu, trpí tím ostatní

KRITIKA A TRESTÁNÍ

MALÁ ODOLNOST – vůči neúspěchu, kritice, všechno si bere děsně osobně a URÁŽÍ SE.

Neumějí prohrávat – kolektivní sporty jsou pro ně vyloženě nevhodné

Citová nevyzrálost – komplikace doma i ve škole – PROMĚNLIVÁ EMOTIVITA jako počasí

Jednoduché napomenutí si často vysvětlují jako **ABSOLUTNÍ HODNOCENÍ**

VŠECHNO dělám špatně...NIKDY se mi NIC nepovede...

VYHÝBÁNÍ SE radě aktivit, hledají takové, ve kterých vynikají – AŤ JE TO CO JE TO

NADCHNUTÍ SE – nacházejí netradiční řešení problémů, jsou srdeční Vynikají v oborech, kde je třeba KREATIVITY, kde je bezprostřednost výhodou.

ZAJÍMAVÉ VĚCI

ŠKOLA – soustředí se jen na zajímavé věci – slíbit okamžitou a dosažitelnou odměnu

Víc věcí za sebou neudělá = otevři sešit – vezmi toto

PRAVIDELNÝ REŽIM = NESMÍTE SLEVOVAT A VYBOČOVAT

UNAVIT HO = nesplnitelný cíl, neumí odpočívat, je konfliktní

VYTRVALOST – TRPĚLIVOST - DŮSLEDNOST

ZTRÁCENÍ VĚCÍ

ZTRÁTA JE MRZÍ – ale zvyknou si na to (asi adaptace, aby jim z toho nehráblo). Vypadají a chovají se, jakoby jim to bylo jedno, že si ničeho neváží – tím dráždí okolí .

SAMOMLUVA

BATOLE mumlá a navazuje kontakt s okolím

PŘEDŠKOLÁK si hlasitě povídá a přehrává rozličné scénky

MLADŠÍ ŠKOLÁK – si pro sebe šeptá

Postupně se z toho vytváří vnitřní řeč – běží ti to v hlavě, ale neozvučuješ

ADD – nemá vnitřní řeč dostatečně rozvinutou a nedává si proto VNITŘNÍ

Instrukce = předříkává si úkoly nahlas, počítá na prstech – všechno

Jakoby zhmotňuje, vizualizuje = NEMŮŽE DRŽET HUBU!!!!

NEPOSEDNOST - DIVOKOST

NEKLID – postupně se zevní neklid proměňuje na vnitřní = 1.st.jinak,2.st jinak

HOVORNOST – zvýšená – nepustí druhého ke slovu

Aktivita není celý den stejná – ráno se chová jako jiné děti, postupný přechod do nesnesitelná.

ZKLIDNĚNÍ PO HŘE – po přestávce potřebuje více času na zklidnění, pomalu se přizpůsobuje nové situaci

TRYSKOVÉ TEMPO – mnoho chyb, všechno zacákáno, polito, spadnuto hýbou se i ve SPÁNKU! – čím později jdou spát, tím hůře usínají – tím dříve vstanou a

HNED RÁNO JE JASNÉ, jestli se den vydaří nebo ne = je to informace, kterou vám R může předat

NEDOČKAVOST

Na nic čekat nechce (při hře s pravidly, fronta na oběd..) = nechodit s nimi nikam, kde se dlouho čeká, anebo to bude cosi pomalého.

VYKŘIKOVÁNÍ PŘI VÝUCE – ví, že je tam nějaké takové pravidlo (zviditelnit), ale v tu chvíli si na to nevzpomene.

ZBRKLOST – nepřečte si pořádně zadání, unáhleně cosi škrtá, trhá, cupuje, Vyhazuje; výrobky a výtvořy jsou uspěchané a pokažené – lepidlo totiž musí schnout...barvy taky...

PP ve škole

ÚRAZY – více hlídat – nezhasne, nezavře, vběhne, hodí, strčí

PORUCHY POZORNOSTI

KOMORBIDITA

DYS poruchy

Zpoždění ve **vývoji motoriky a řeči**

Porucha opozičního vzdoru /malí/- hádky s dospělými, obecná hádavost, záměrné porušování pravidel, podrážděnost, vzdorovitost)

Poruchy chování /velcí/- v dospívání se stupňují -neúcta k majetku právům nebo zdraví druhých, šikana, záškoláctví, toulání, lhaní- PARTY
„Žádný party, alkohol a Sparty.....“

PORUCHY POZORNOSTI

KOMORBIDITA

Úzkostné poruchy – napětí, strach z odchodu do školy, příchodu ze školy, strach z tlaku na výkon; bušení, bolesti břicha, třes, pocení

Poruchy nálady – deprese, bipolární afektivní porucha

Tiky – pomrkávání, pokašlávání, záškuby těla

Poruchy spánku – noční děsy, mluvení ze spaní, náměsíčnictví

Užívání NL – vyšší tendence k experimentům s NL

DRAMA NA LOVU

PŘECITLIVĚLOST

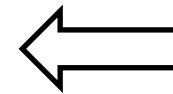
VYTRVALOST

VŠÍMAVOST

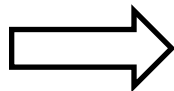
NEPŘIZPŮSOBIVOST

VŠECHNY PD

NĚKTERÉ PD

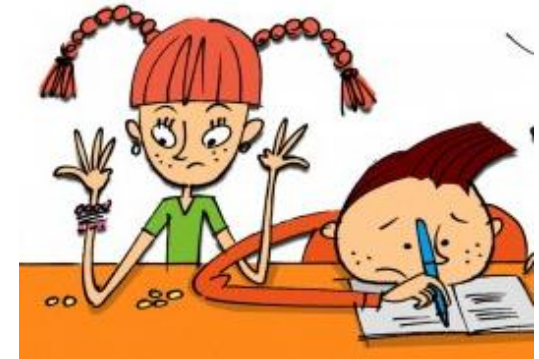

NEPRAVIDELNOST

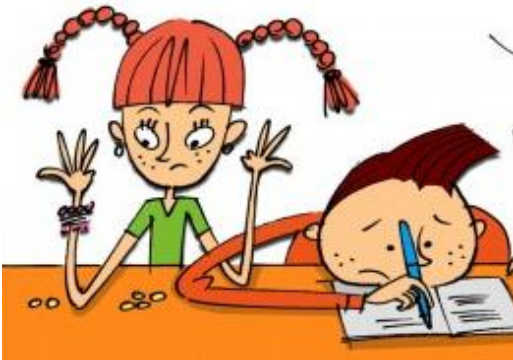
VYSOKÉ TEMPO

ŽÁDNÉ NOVOTY

NÁLADOVOST

NEPRAVIDELNOST

Tyto děti se nenaučí dodržovat pravidelný denní režim. Ať se okolí snaží denní program změnit nebo přizpůsobit jakkoliv, nebudou ho tyto děti dodržovat.

VYSOKÉ TEMPO

Velká část z nich má sklon neustále vyvíjet nějakou aktivitu – rozebírat věci, všechno prozkoumávat a vytvářet něco nového, a to neustále, od rána do večera. I když se může zdát, že jednají divoce, jejich energie je obvykle zaměřena k určitému cíli a smyslu – nemají **VÍCE ENERGIE** – jsou ale vytrvalí a intenzivní v té své činnosti.

ŽÁDNÉ NOVOTY

Pro mnoho problémových dětí je typický rychlý odklon od všeho nového. Jakákoliv neznámá myšlenka, věc, oblast nebo osoba se může setkat s jejich rezolutním odmítnutím. Potřebují čas „na zahřátí“, než jsou připraveny něco přijmout.

NÁLADOVOST

Některé problémové děti berou svět velmi vážně. Jsou analytické, rozebírají své zkušenosti, hledají chyby a navrhují změny. Usmívají se málo a zřídka a mohou mít sklon k pláči.